

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
12 iulie 2023**

Probă scrisă

**LB. ȘI LIT. RROMANI MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII, MATEMATICĂ,
ELEM. DE PED. ȘC., METODICA PREDĂRII LB. ȘI LIT. RROMANI MATERNE / COM. ÎN LB.
RROMANI MATERNĂ / LB. ȘI LIT. ROMÂNE / COM. ÎN LB. ROMÂNĂ / MAT. / MAT. ȘI EXPL.
MED. ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR**

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

A. Limba și literatura maternă (15 puncte)

Drabaren o tēksto thaj xramosaren nūmaj rromanesθe so mangel pes and-e pučhimata dine maj tele!

/.../ Me sem i Alina thaj kamav te vakārav tumenqe palal jekh godāver zivutro. La mamă si la jekh daj-kaxni deše kaxnōrrença. Kamavas te khelav man kadale kaxnōrānça, tha` i daj kaxni na mukhel man. Kana zav karing lenθe, i kaxni phukhārel pesqe pora, bašel rušli. Te kamavas te „ćorav” laθar jekhe tiknorres – xutelas manθe. E mamāqi kaxni grīzisarel zoralas pesqe kaxnōrrenθar. Sa o dīves rodel le tiknenqe lače xabena.

Daraθar, nijekh aver kaxni anθar i bar na bešel paśal e kaxnōrrā kana xan. I māmī phendās kaj na sas la nijekhvar jekh daj-kaxni kaj te grīzisarel pesqe tiknenθar sar kadaja.

Kana kerdōl pes rāt, i kaxni astarel e ćokoça e mamāqi fista thaj i māmī zanel so si i vrāma te putarel o udar te aven e kaxnōrrā andre te soven. I daj-kaxni zal paśal o bov, kothe kaj i māmī anglekerel lenqe e ratāqo xaben.

And-jekh palomezimēri, me thaj i māmī gelām k-e niște nāmurā and-o gav.

– Marinea! akhardās i māmī le papos. Te na bistres te putares o udar te śaj te avel i kaxni andre! Xatārdān, Marinea? /.../

(E mamāqi daj-kaxni, palal i Noemi Kordovan)

1. Arakhen e antonimurā vaś e alava: <i>dīves, putarel, tiknorro!</i>	3 pūunkturā
2. Nakhaven i sintāgma „o lačo xaben” ka-e savorre kēzurā, nūmaj ka-o jekhipen!	4 pūunkturā
3. Nakhaven i kernavni/ o vērbo „sovel” ka-o avutno vaxt e indikativone modosqe.	4 pūunkturā
4. Ambolden and-i rumunikani ċhib o jekhto alineāto andar o tēksto dino maj opre!	4 pūunkturā

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (15 puncte)

Ceaiul fierbinte ne înviorase. Bătrânul ceruse să-i torn în cana de ceai și o ceșcuță din laptele adus [...], așa-i plăcea lui, combinația engleză [...]. I-am satisfăcut dorința, nu fără să-l cert pentru mofturile lui boierești. În ziua aceea părea nerăbdător. Știam de ce. Îi venise rândul, rândul să plece. Tot amânăm. Și ca să te amăgești, trebuie să ai cu ce, și el avea, nu însă și eu.

Vîforul nu slăbea deloc. Urgiile, când se pornesc, chiar dacă mai scad, dau impresia că nu se mai termină, înteinindu-se. Dar în casă era, totuși, plăcut, destul de plăcut. Geamurile oblonite de ger abia lăsau să se strecoare lumina plumburie de afară. Pe la colțuri aveau și un strat fin de zăpadă viscolită și țurțuri, o vedere, o ilustrată din cele pe care și le trimiteau de sărbători oamenii de altădată. [...]

A doua zi se făcu soare, și timp de trei săptămâni la rând nu mai căzu nici o picătură de ploaie.

(Constantin Țoiu, *Căderea în lume*)

Scrieți, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat:

1. Scrieți, din cel de-al doilea paragraf al textului dat, două cuvinte care conțin diftongi diferiți. **2 puncte**
2. Precizați ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate în text: *fierbinte*, *amânam*. **2 puncte**
3. Alcătuiți un enunț în care substantivul *soare* să aibă funcția sintactică de atribut. **2 puncte**
4. Transcrieți, din ultimul paragraf al fragmentului dat, o propoziție principală. **1 punct**
5. Redactați un text în minimum 30 de cuvinte, în care să argumentați apartenența la specia literară *schită* a unei dintre creațiile literare incluse în programa de concurs. **8 puncte**

În elaborarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:

- definirea conceptului de *schită*;
- precizarea a două trăsături specifice *schitei*, care fac posibilă încadrarea textului selectat în specia literară menționată;
- prezentarea uneia dintre trăsăturile precizate, valorificând opera aleasă;
- susținerea unei opinii referitoare la mesajul textului literar selectat.

Notă! Pentru **conținutul** textului veți primi **6 puncte**, iar pentru **redactarea** textului veți primi **2 puncte** (*organizarea ideilor în scris, utilizarea limbii literare, abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație, așezare în pagină, lizibilitate, încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Matematică (15 puncte)

1. Pentru o rochie, o eșarfă și un tricou s-a plătit, în total, suma de 135 de lei. Prețul tricoului este egal cu $\frac{4}{5}$ din prețul rochiei, iar eșarfa este cu 3 lei mai scumpă decât $\frac{1}{2}$ din prețul tricoului.

Determinați prețul fiecărui produs, folosind metoda figurativă (grafică).

5 puncte

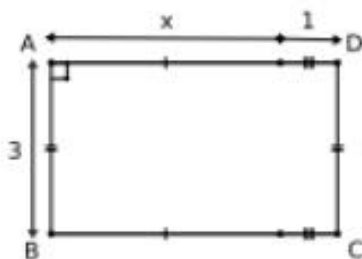
2. Într-o clasă cu 25 de elevi, 40% sunt băieți. Dintre toți băieții, 20% practică tenisul.

a) Determinați numărul băieților din clasă.

b) Ce procent din numărul total de elevi reprezintă numărul băieților care practică tenisul?

3 puncte

3. Fie dreptunghiul ABCD cu lungimile laturilor exprimate în centimetri, conform figurii de mai jos:

a) Determinați pentru ce valoare a lui x lungimea dreptunghiului ABCD este de două ori mai mare decât lățimea.

b) Fie un triunghi FGH , cu aria egală cu $13,5\text{cm}^2$ care are latura FH de 5cm . Determinați lungimea înălțimii corespunzătoare laturii FH .

c) Știind că, în triunghiul FGH , $FH=5\text{cm}$, lungimea laturii GH este egală cu 6 cm și lungimea laturii FG este egală cu x cm, pentru ce valoare a numărului x perimetrul dreptunghiului ABCD este egal cu perimetrul triunghiului FGH ?

5 puncte

4. O piramidă patrulateră regulată are diagonala bazei $6\sqrt{2}$ cm. Înălțimea piramidei este 6,5 cm. Determinați volumul piramidei date.

2 puncte

B. Elemente de pedagogie școlară (15 puncte)

Redactați un text de 1-2 pagini cu privire la *rolul predării în triada predare-învățare-evaluare în învățământul primar*. În redactarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:

- Definirea conceptului de *predare*;
- Precizarea relațiilor între predare, învățare și evaluare;
- Evaluarea/autoevaluarea comportamentului didactic al învățătorului/institutorului/profesorului pentru învățământul primar în procesul de predare.

Notă: Se punctează și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate (1 punct), organizarea prezentării – introducere, cuprins, concluzie (1 punct), precum și încadrarea textului în limita de spațiu precizată (1 punct).

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării limbii și literaturii materne/comunicării în limba maternă în învățământul primar (10 puncte)

1. Keren jekh evaluaciaqi fiša savi šaj te utilizisaren/ labären la ka-e klasa qotor **O numeràlo / i ginavni, i štarto klàsa!** **5 pùnkture**

2. Vakären, and-i rromani čhib, and-e 10-15 rëndurà, palal **duj didaktikane metòde save utilizisares len ka-e rromane čhibàqe òre!** **5 pùnkture**

B. Metodica predării limbii și literaturii române/comunicării în limba română în învățământul primar (10 puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română - clasa a III-a* (OMEN nr. 5003/2014):

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
3.3. Formularea unei păreri despre o povestire / personajele acesteia	- exerciții de exprimare personală pe baza elementelor din text - exprimarea acordului/dezacordului față de acțiunile, atitudinile unor personaje

Conținuturi:

Funcții ale limbii (acte de vorbire)

- relatarea unei acțiuni/întâmplări cunoscute (trăite, vizionate, citite)
- prezentarea (de persoane, de cărți, a unor activități)
- inițierea unui schimb verbal

Explicați formarea/dezvoltarea competenței specifice 3.3. din secvența dată prin intermediul *metodei brainstormingului*, având în vedere:

- menționarea a două avantaje ale utilizării acesteia;
- menționarea unei activități de învățare adecvate pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice date, precizând totodată resursele (de timp, de loc, material didactic, forme de organizare a clasei) utilizate;
- exemplificarea modului de formare/dezvoltare a competenței specifice date, utilizând metoda menționată, prin activitatea de învățare aleasă.

C. Metodica predării matematicii/matematicii și explorării mediului în învățământul primar (10 puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Matematică și explorarea mediului - clasa pregătitoare* (OMEN nr. 3418/2013):

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
1.6. Utilizarea unor denumiri și simboluri matematice (sumă, total, diferență, =, +, -) în rezolvarea și/sau compunerea de probleme	- aflarea sumei/diferenței a două numere mai mici decât 31; - aflarea unui termen necunoscut, folosind metoda balanței; - jocuri de rol care necesită gruparea/regruparea de obiecte și relația întreg-parte (ex.: „La ora de sport”, „La bibliotecă” etc.); - crearea unor probleme simple după imagini date; - schimbarea componentelor unei probleme (date numerice, tematică, acțiuni), fără ca tipul de problemă să se schimbe.

Conținuturi:

Adunarea și scăderea în centrul 0–31 fără și cu trecere peste ordin, prin numărare/cu suport intuitiv

Probleme simple de adunare sau scădere cu 1-5 unități în centrul 0-31, cu suport intuitiv

- a) Exemplificați formarea/dezvoltarea competenței specifice 1.6. din secvența dată prin intermediul *exercițiului*, ca metodă de instruire. **5 puncte**
- b) Menționați două avantaje ale utilizării metodei exercițiului în lecțiile de matematică la clasa pregătitoare. **2 puncte**
- c) Numiți trei mijloace didactice și/sau suporturi tehnice de instruire utilizate în rezolvarea și/sau compunerea de probleme simple la clasa pregătitoare. **3 puncte**